

BA-F-II-3710-73/15

Do Wykonawców

Dotyczy: postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na „Sprzątanie pomieszczeń w obiektach użytkowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości zlokalizowanych w Warszawie”.

Ministerstwo Sprawiedliwości, jako Zamawiający w przedmiotowym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, działając zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, w związku z art. 38 ust. 1 i 1a ustawy, przekazuje treść pytań wraz z odpowiedziami.

Pytanie 1

Na podstawie art. 38 ust 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych, w związku z faktem, że okres umowy w przedmiotowym zamówieniu obejmuje zmianę w rozliczeniach kosztów pracy w zakresie ubezpieczeń społecznych oraz zdrowotnych wnoszę o wyjaśnienie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia poprzez dookreślenie zasad waloryzacji wynagrodzenia wykonawcy tj.: wartości, momentu wejścia w życie oraz automatyzmu zastosowania waloryzacji wynagrodzenia wynikających z art. 142 ust 5. ustawy PZP.

Przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych w treści obowiązującej po dniu 19 października 2014 r. tj. w treści, którą stosuje się do przedmiotowego postępowania nakazują, aby „umowa zawarta na okres dłuższy niż 12 miesięcy zawiera postanowienia o zasadach wprowadzania odpowiednich zmian wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy, w przypadku zmiany:

- 1) stawki podatku od towarów i usług;
- 2) wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3- 5 ustawy z dnia 10 października 2001 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;
- 3) zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne

- jeżeli zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonywania zamówienia przez wykonawcę.” (art. 142 ust. 5).

Na wstępie pragniemy zauważyć, że postulat wprowadzenia powyższych zapisów znalazł odzwierciedlenie w kilku wyrokach KIO wydanych w marcu 2015 r. (sygn akt.: KIO 346/15, 413/15 oraz 443/15).

Uzasadnieniem ratio legis – zgodnie z wolą ustawodawcy – przywołanego przepisu art. 142 ust 5 ustawy Prawo zamówień publicznych było m.in., że: „w praktyce zamawiających właściwie nieobecne było włączanie do wzorów umów tzw. klauzul waloryzacyjnych. Przygotowana przez zamawiających treść wzorów (projektów) umów, nie pozwalała na uwzględnienie w ostatecznych rozliczeniach nawet znacznych, niezależnych od wykonawców, zmian kosztów wykonania zamówienia, zwłaszcza dotyczących zmian wysokości obciążeń publicznoprawnych. W efekcie, przy niewysokich marżach, pozornie niewielka zmiana np. podatku od towarów i usług (VAT) powodowała utratę marży, a w konsekwencji prowadziła do pogorszenia sytuacji finansowej przedsiębiorcy. Powyższe prowadziło do znacznego ograniczania przez przedsiębiorców kosztów wykonania zamówienia. Wyżej wskazane sytuacje odnosiły się przede wszystkim do umów wieloletnich, w trakcie trwania których wykonawcy byli zaskakiwani zmianami ciężarów publicznoprawnych oraz kosztami określonymi przez przepisy prawa. Ponadto, skutki dotyczące zmian wynagrodzenia odczuwają także pracownicy, przy czym jednocześnie zamawiający są narażeni na pogorszenie jakości wykonywanego zamówienia, np. przez zastąpienie materiałów potrzebnych do wykonania zamówienia materiałami tańszymi, które zazwyczaj są materiałami niższej jakości. Zniwelowanie powyższych działań może nastąpić dzięki wprowadzeniu zasady obowiązku wprowadzania do umów zapisów dotyczących odpowiedniej zmiany wysokości wynagrodzenia w ściśle określonych przypadkach”. Stąd wolą ustawodawcy stało się, aby w umowach zawartych w wyniku rozstrzygnięcia postępowań wszczętych po dniu 19.10.2014 r., Zamawiający określał kiedy i na jakich zasadach zwaloryzuje umowę, jeśli zajdzie jedna z przesłanek wskazanych w art. 142 ust 5 ustawy PZP. Pokreślić należy, iż nie chodzi o wpisywanie konkretnych kwot waloryzacji, nie znanych przecież także Zamawiającemu, ale określenie

jasnych mechanizmów waloryzacji w razie wystąpienia którejkolwiek z przesłanek określonych w art. 142 ust 5 PZP.

Od obowiązku wprowadzenia takich zapisów Zamawiający nie ma możliwości w żadnych przypadku odstąpić – ustawodawca nie przewidział takiego uprawnienia dla organizatora postępowania przetargowego. Brak takich zapisów stanowi kwalifikowaną wadę siwz, co może skutkować nawet nieważnością całego postępowania.

Mając na uwadze powyższe, wnoszę o wprowadzenie do siwz wymaganych w art. 142 ust 5 ustawy zapisów, precyzujących, iż wartość wynagrodzenia wykonawcy ulega zmianie z dniem zaistnienia (w szczególności w wyniku zmiany ustawy lub innego aktu prawnego) którejkolwiek ze zmian, o których mowa w art. 142 ust 5 ustawy PZP.

a) MINIMALNE WYNAGRODZENIE

Art. 142 ust 5 pkt 2 ustawy PZP zobowiązuje Zamawiającego do określenia w siwz zasad waloryzacji wynagrodzenia wykonawcy w razie zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Przy realizacji usług będących przedmiotem zamówienia koszty osobowy stanowią dominującą pozycję w cenie usługi. Do tej pory wykonawcy nie mieli żadnych ograniczeń przy stosowaniu różnych form zatrudnienia i związanych z nimi kosztami. Znowelizowana dyspozycja art. 90 ust 1 ustawy PZP wprowadza przy badaniu czy oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny domniemanie, iż koszty osobowe nie mogą być niższe w przeliczeniu na jedną osobę, niż koszty minimalnego wynagrodzenia za pracę. Konsekwencją takiego rozwiązania, jest wprowadzenie przez ustawodawcę obowiązku uwzględniania przez zamawiających w siwz zasad waloryzowania wynagrodzeń wykonawców w przypadku zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Doświadczenia pierwszej dekady bieżącego wieku wskazują, iż nawet najbardziej ostrożni przedsiębiorcy mogą zostać zaskoczeni niespodziewanymi uregulowaniami prawnymi, które są wynikiem politycznych rachub rządu, a nie odzwierciedleniem gospodarczych wskaźników. Proponowana wyżej zmiana jest nie tylko korzystna dla Zamawiającego, ale pozwala mu też na racjonalne i kontrolowane wydatkowanie środków publicznych, a tym samym wpisuje się w podstawowe cele związane z dyscypliną finansów publicznych. Ponieważ zmiany minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalone są przez podmiot trzeci w stosunku tak dla Zamawiającego jak i wykonawców oczywistym jest, iż mają charakter niezależny od woli stron umowy. Brak uwzględnienia proponowanej zmiany w treści projektu umowy łączyć się będzie dla Zamawiającego z dwoma negatywnymi skutkami.

Po pierwsze wykonawcy mogą oferować wykonanie usług drożej niż to wynika z faktycznych kosztów jej świadczenia w momencie składania oferty, po to aby uwzględnić ewentualne zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia w kolejnych latach trwania umowy. Efektem takiej postawy – racjonalnego jednak przedsiębiorcy – jest to, iż Zamawiający od początku umowy niejako „nadpłaca” za ewentualne przyszłe koszty, nie mając pewności, iż wydatkuje posiadane środki w sposób racjonalny i gospodarczo uzasadniony. Brak uwzględnienia w projekcie umowy możliwości waloryzacji wynagrodzenia wykonawcy powoduje, że kalkulując cenę oferty dla umowy długoterminowej, racjonalny wykonawca uwzględnić musi ewentualne ryzyko wzrostu wysokości minimalnego wynagrodzenia tak, aby zabezpieczyć swój interes. W rzeczywistości więc to Zamawiający zapłaci za ryzyko wkalkulowane przez wykonawcę do ceny oferty, które w pierwszym roku świadczenia usługi powoduje znaczny jej wzrost, a tym samym zbędne wydatki zamawiającego. Tym samym stanowić ono może zysk wykonawcy i nieuzasadniony koszt Zamawiającego, a co za tym idzie, możliwość postawienia Zamawiającemu zarzutu nierzetelnego wydatkowania środków publicznych.

Po drugie – w przypadku gdy wykonawcy nie uwzględnią w proponowanej ofercie skutków zwiększenia minimalnego wynagrodzenia za pracę, Zamawiający otrzymuje w pierwszym okresie realną ofertę, która jednak po kilku miesiącach przestaje być powiązana z realnymi kosztami ponoszonymi przez wykonawcę. Siłą rzeczy, wykonawca nie będzie w stanie w sposób prawidłowy wykonywać przyjętych na siebie zobowiązań. Mając na uwadze powyższe, zasadne i konieczne jest dostosowanie zapisów siwz do wymagań art. 142 ust 5 pkt 2 ustawy PZP, poprzez dodanie zapisu:

„W przypadku zmiany, o której mowa w art. 142 ust 5 pkt 2) ustawy PZP wynagrodzenie Wykonawcy ulega zmianie o wartość wzrostu wykazanych kosztów ponoszonych przez Wykonawcę, z tego tytułu.”

b) ZUS

Art. 142 ust 5 pkt 3 ustawy PZP zobowiązuje Zamawiającego do określenia w siwz zasad waloryzacji wynagrodzenia wykonawcy w razie zmiany zasad i wysokości podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Zaproponowane w ostatnim czasie przez rząd, zmiany w przedmiocie „ozusowania” umów cywilnoprawnych rodzą trudne do przewidzenia skutki. Zmiana, o której mowa zakłada, że składka

emerytalna i rentowa od umów zlecenia ma być płacona od kwoty co najmniej minimalnego wynagrodzenia. Projekt nowelizacji przewiduje, że jeżeli w danym miesiącu podstawa składki będzie niższa niż kwota minimalnego wynagrodzenia, a zleceniobiorca będzie spełniał warunki do objęcia ubezpieczeniem z innego tytułu np. umowy o pracę, składkę opłaci ze wszystkich tych tytułów. Proponowana nowelizacja mierza więc do zwiększenia podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, w przypadku kiedy zleceniobiorca osiąga przychód z kilku źródeł. Wyższa podstawa wymiaru składki oznacza, że do ZUS trzeba odprowadzać wyższe kwoty tytułem składek. Uwagi wymaga także okoliczność, że wysokość wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne jest jednym z głównych kryteriów decydujących o wysokości składki na ubezpieczenie zdrowotne. Podwyższenie jednej skutkować będzie skutkować zwiększeniem drugiej ze składek. Wobec powyższego bezspornym jest, że koszty pracy, o którym mowa powyżej, z dużym prawdopodobieństwem, w wyniku zmian w przepisach prawa, będą wzrastały. Tym samym w interesie zarówno zamawiającego jak i wykonawcy jest wprowadzenie do umów o zamówienie publiczne klauzul zabezpieczających strony przed destabilizacją w realizacji umów (obniżeniem jakości, restrukturyzacją przyjętego modelu wykonania zamówienia, w skrajnych przypadkach wypowiedzenie umowy), która będzie stanowić konsekwencję istotnych i niebagatelnych zmian w wysokości kosztów pracy.

Mając na uwadze powyższe, zasadne i konieczne jest dostosowanie zapisów siwz do wymagań art. 142 ust 5 pkt 3 ustawy PZP, poprzez dodanie zapisu:

„W przypadku zmiany, o której mowa w art. 142 ust 5 pkt 3) ustawy PZP wynagrodzenie Wykonawcy ulega zmianie o wartość wzrost wykazanych kosztów ponoszonych przez Wykonawcę, z tego tytułu.”

c) AUTOMATYZM ZMIAN

Terminy wejścia w życie i wielkość zmian wprowadzonych w art. 142 ust 5 ustawy PZP w całości są niezależne od woli stron umowy o zamówienie publiczne. Aby zatem zapewnić z jednej strony stabilność finansów publicznych, którymi dysponują zamawiający a z drugiej strony dać wykonawcą gwarancję ich słusznych interesów, ustawodawca wprowadził obowiązek waloryzacji umów wieloletnich. Idea art. 142 ust 5 wyraża się w daniu gwarancji obu stronom umowy pewności, iż w razie zaistnienia zewnętrznego zdarzenia w tym przepisie wskazanego, z góry wiedzą w jaki sposób mają się zachować. Stąd obowiązek zawarcia w siwz swego rodzaju automatycznych mechanizmów dostosowywania wynagrodzenia wykonawcy do zewnętrznych warunków. Przy zapewnieniu zamawiającym bezpieczeństwa prawnego koniecznych zmian.

Skoro to zdarzenia zewnętrzne determinują moment wyjścia w życie zmian, o których mowa w art. 142 ust 5 ustawy PZP, to zasadne jest aby konsekwencje tych zmian znalazły odzwierciedlenie w treści stosunku prawnego łączącego zamawiającego i wykonawcę w terminie, w którym te zmiany weszły w życie. Każdy inny termin wprowadzenia zmian w życie budzić może uzasadnione wątpliwości co do tego, czy nie mamy do czynienia z niedozwolonymi negocjacjami między stronami umowy. Brak bowiem obiektywnego powodu uzasadniającego inny termin wprowadzenia zmian niż dostosowanie się stron umowy do działań legislacyjnych ustawodawcy.

Prosimy o wprowadzenie do wzorów umów poniższych zapisów:

§ 9 [Waloryzacja wynagrodzenia]

1. *Strony postanawiają, iż dokonają w formie pisemnego aneksu zmiany wynagrodzenia w wypadku wystąpienia którejkolwiek ze zmian przepisów wskazanych w art. 142 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, tj. zmiany:*
  - a. *stawki podatku od towarów i usług,*
  - b. *wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,*
  - c. *zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne.*
2. *Zmiana wysokości wynagrodzenia obowiązywać będzie od dnia wejścia w życie zmian o których mowa w ust. 1.*
3. *W wypadku zmiany, o której mowa w ust. 1 lit. a) wartość netto wynagrodzenia Wykonawcy nie zmieni się, a określona w aneksie wartość brutto wynagrodzenia zostanie wyliczona na podstawie nowych przepisów.*
4. *W przypadku zmiany, o której mowa w ust 1 lit. b) wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie zmianie o wartość wzrostu całkowitego kosztu Wykonawcy wynikającą ze zwiększenia wynagrodzeń osób bezpośrednio wykonujących zamówienie do wysokości zmienionego minimalnego wynagrodzenia, z uwzględnieniem wszystkich obciążeń publicznoprawnych od kwoty wzrostu minimalnego wynagrodzenia.*
5. *W przypadku zmiany, o którym mowa w ust 1 lit. c) wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie zmianie o wartość wzrostu całkowitego kosztu Wykonawcy, jaką będzie on zobowiązany dodatkowo ponieść*

w celu uwzględnienia tej zmiany, przy zachowaniu dotychczasowej kwoty netto wynagrodzenia osób bezpośrednio wykonujących zamówienie na rzecz Zamawiającego.

6. Za wyjątkiem sytuacji o której mowa w ust. 1 lit. a), wprowadzenie zmian wysokości wynagrodzenia wymaga uprzedniego złożenia przez Wykonawcę oświadczenia o wysokości dodatkowych kosztów wynikających z wprowadzenia zmian, o których mowa w ust 1 litera b) i c).

Odpowiedź

Zamawiający podtrzymuje postanowienia SIWZ.

Pytanie 2

Na podstawie art. 38 ust. 1 w zw. z art. 36 ust. 1 pkt. 12 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 907) proszę o jednoznaczne wyjaśnienie postanowień specyfikacji istotnych warunków zamówienia poprzez udzielenie odpowiedzi na pytanie - według jakiego stanu prawnego należy obliczyć cenę oferty za cały przedmiot zamówienia tj. czy cena oferty powinna zostać obliczona według stanu prawnego na dzień upływu terminu składania ofert a jeśli tak, to czy przewidziana w umowie waloryzacja obejmie zmiany przepisów, które zaczną obowiązywać od 01.01.2016 r (w szczególności zmiany wprowadzone ustawą z dnia 23.10.2015 r o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw Dz.U. 2014, poz. 1831) czy też cena powinna zostać skalkulowana z uwzględnieniem stanu prawnego, jaki będzie obowiązywał od 01.01.2016 r. a tym samym Zamawiający dopuszcza zmianę wynagrodzenia należnego wykonawcy w trybie postanowień waloryzacyjnych dopiero w wypadku zmian przepisów po dniu 01.01.2016 r z wyłączeniem zmian wprowadzonych ww nowelizacją?

Jednoznaczna odpowiedź w powyższym zakresie pozwoli zachować zasady uczciwej konkurencji, unikając sytuacji złożenia w postępowaniu ofert zawierających ceny obliczone według różnych stanów prawnych.

Odpowiedź

Cena oferty musi zostać obliczona według stanu prawnego na dzień upływu terminu składania ofert ale musi uwzględniać przyszłe zmiany w tym zakresie. Zamawiający podtrzymuje postanowienia SIWZ. Zamawiający dopuszcza zmianę wynagrodzenia Wykonawcy w przypadku zmiany przepisów, które znane będą dopiero po dniu 01.01.2016 r.

Pytanie 3

Na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych Wykonawca wnosi o wyjaśnienie treści SIWZ przez Zamawiającego, skutkujące dostosowaniem postanowień SIWZ do wymogów Ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym w szczególności w zakresie art. 142 ust. 5 p.z.p.

W myśl art. 142 ust. 5 ustawy p.z.p. umowa zawarta na okres dłuższy niż 12 miesięcy zawiera **postanowienia o zasadach** wprowadzania **odpowiednich zmian** wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy w przypadku zmiany:

1) stawki podatku od towarów i usług,

2) wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,

3) zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne.

Wprowadzenie powyższego przepisu do ustawy p.z.p. miało na celu przeciwdziałanie negatywnym następstwom wzrostu po stronie wykonawców kosztów realizacji zamówień udzielonych na okres dłuższy niż 12 miesięcy, wynikających ze zmian przepisów prawa (tak również KIO w Wyroku z dnia 16 marca 2015 r., KIO 413/15).

1. Automatyzm zasad wprowadzania zmian.

Mając na uwadze wypracowane dotychczas orzecznictwo KIO wskazać należy, że jakkolwiek ustawodawca nie sprecyzował w jaki sposób zamawiający zobowiązani są określić zasady wprowadzenia odpowiednich zmian wysokości wynagrodzenia, to wskazując na treść wyroku **Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 16 marca 2015 r., KIO 413/15**, cyt. „Ze względu na konieczność zapewnienia stabilności stosunków gospodarczych przyjąć należy, że owe **zasady powinny precyzować kwestie waloryzacji wynagrodzenia** na tyle, żeby w toku realizacji umowy strony nie toczyły sporów w tym zakresie, bądź dopiero wówczas rzeczywiście ustalały stosowne zasady.” i dalej „umowę w sprawie zamówienia publicznego zawierana po dniu 19 października 2014 r. powinien **cechować pewien automatyzm rozumiany w ten sposób, że o ile zaistnieje jedna z okoliczności z art. 142 ust. 5 pkt 1-3 Pzp, to uruchomiona zostanie przewidziana w kontrakcie procedura waloryzacji wynagrodzenia, która przebiegać będzie według określonych w niej zasad.**”

Tym samym poprzestanie na określeniu w treści SIWZ, że Zamawiający przewiduje „możliwość”, czy też „dopuszcza” wprowadzenie zmian wysokości wynagrodzenia Wykonawcy w przypadkach opisanych w art. 142 ust. 5 pkt 1-3 p.z.p. nie jest wystarczające dla wypełnienia obowiązku wynikającego z treści art. 142 ust. 5 p.z.p., to jest nie określa zasad wprowadzenia odpowiednich zmian, co wymusza konieczność modyfikacji treści SIWZ, poprzez wprowadzenie zasad (procedur) postępowania przez Strony.

2. Odpowiednia zmiana wysokości wynagrodzenia.

Zgodnie z treścią art. 142 ust. 5 Ustawa prawo zamówień publicznych zawiera postanowienia o zasadach wprowadzania **odpowiednich zmian** wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy, nie precyzując jednocześnie co ustawodawca rozumie pod pojęciem „odpowiedniej zmiany” wynagrodzenia należnego wykonawcy.

Wskazać w tym miejscu należy na stanowisko KIO wyrażone w wyroku z dnia 16 marca 2015 r., wydanym pod sygn. akt 413/15, zgodnie z którym cyt. „Użyte w komentowanym przepisie określenie „odpowiednie zmiany wysokości wynagrodzenia” **należy bowiem tłumaczyć, jako „adekwatne”, czy „wprost proporcjonalne” do zmian wprowadzonych w określonych przepisach prawa**”.

Jednocześnie kwestię **rozumienia pojęcia „odpowiedniej zmiany wynagrodzenia” precyzuje art. 1 pkt 2 wchodzącej w życie 28 sierpnia 2015 r. Ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015, poz. 1153)**, zgodnie z którym w razie zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314) cyt. „**przez pojęcie „odpowiedniej zmiany wynagrodzenia” należy rozumieć sumę wzrostu kosztów wykonawcy zamówienia publicznego wynikających z podwyższenia wynagrodzeń poszczególnych pracowników biorących udział w realizacji pozostałej do wykonania, w momencie wejścia w życie zmiany, części zamówienia, do wysokości wynagrodzenia minimalnego obowiązującej po zmianie przepisów lub jej odpowiedniej części, w przypadku osób zatrudnionych w wymiarze niższym niż pełen etat**”, zaś w razie zmiany zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, cyt. „**przez pojęcie „odpowiedniej zmiany wynagrodzenia” należy rozumieć sumę wzrostu kosztów wykonawcy zamówienia publicznego oraz drugiej strony umowy o pracę lub innej umowy cywilnoprawnej łączącej wykonawcę zamówienia publicznego z osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, wynikających z konieczności odprowadzenia dodatkowych składek od wynagrodzeń osób zatrudnionych na umowę o pracę lub na podstawie innej umowy cywilnoprawnej zawartej przez wykonawcę z osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, a biorących udział w realizacji pozostałej do wykonania, w momencie wejścia w życie zmiany, części zamówienia przy założeniu braku zmiany wynagrodzenia netto tych osób**”.

3. Wejście w życie zmiany wysokości wynagrodzenia.

Wykonawca na wstępie wskazuje, że zgodnie z treścią **Wyroku Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 9 marca 2015 r., sygn. akt KIO 346/15, Izba nakazała Zamawiającemu dodanie do SIWZ postanowienia o treści „Zmiana wysokości wynagrodzenia obowiązywać będzie od dnia wejścia w życie zmian, o których mowa w ust. 1”**.

Podobnie zgodnie z treścią art. 1 wchodzącej w życie 28 sierpnia 2015 r. Ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015, poz. 1153) cyt. „**Zmiana umowy (...) może nastąpić po wejściu w życie przepisów będących przyczyną waloryzacji**”.

Wnioski.

Wobec powyższego Wykonawca **wnosi w wprowadzenie przez Zamawiającego do SIWZ następujących postanowień umownych**, stanowiących w części odzwierciedlenie wchodzącej w życie 28 sierpnia 2015 r. Ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015, poz. 1153):

- 1) *Każda ze stron umowy, w terminie od dnia opublikowania przepisów dokonujących zmian stawki podatku od towarów i usług, wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314) lub zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, może zwrócić się do drugiej strony o wprowadzenie odpowiedniej zmiany wynagrodzenia, jeżeli*

- zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonywania przez wykonawcę zamówienia publicznego. Po złożeniu wniosku Strony dokonają odpowiedniej zmiany wynagrodzenia, z mocą obowiązującą od dnia wejścia w życie przepisów będących przyczyną waloryzacji.
- 2) W razie zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314) przez pojęcie „odpowiedniej zmiany wynagrodzenia” należy rozumieć sumę wzrostu kosztów wykonawcy zamówienia publicznego wynikających z podwyższenia wynagrodzeń poszczególnych pracowników biorących udział w realizacji pozostałej do wykonania, w momencie wejścia w życie zmiany, części zamówienia, do wysokości wynagrodzenia minimalnego obowiązującej po zmianie przepisów lub jej odpowiedniej części, w przypadku osób zatrudnionych w wymiarze niższym niż pełen etat.
  - 3) W razie zmiany zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, przez pojęcie „odpowiedniej zmiany wynagrodzenia” należy rozumieć sumę wzrostu kosztów wykonawcy zamówienia publicznego oraz drugiej strony umowy o pracę lub innej umowy cywilnoprawnej łączącej wykonawcę zamówienia publicznego z osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, wynikających z konieczności odprowadzenia dodatkowych składek od wynagrodzeń osób zatrudnionych na umowę o pracę lub na podstawie innej umowy cywilnoprawnej zawartej przez wykonawcę z osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, a biorących udział w realizacji pozostałej do wykonania, w momencie wejścia w życie zmiany, części zamówienia przy założeniu braku zmiany wynagrodzenia netto tych osób.
  - 4) Strony dokonają zmiany umowy w zakresie odpowiedniej zmiany wynagrodzenia, z mocą obowiązującą od dnia wejścia w życie przepisów będących przyczyną waloryzacji.

Odpowiedź

Zamawiający podtrzymuje postanowienia SIWZ.

POWIERZCHNIE WEWNĘTRZNE

Pytanie 4

Czy Zamawiający udostępni pomieszczenia socjalne i/lub magazynowe wykonawcy nieodpłatnie? Jeśli odpłatnie to prosimy o informację na jakich warunkach wraz z informacją o ewentualnej odpłatności za zużyte media oraz o udostępnienie projektu umowy najmu lub dzierżawy pomieszczeń?

Odpowiedź

Zamawiający umożliwi pracownikom Wykonawcy realizującym usługi porządkowo-czystościowe w lokalizacjach Ministerstwa Sprawiedliwości bezpłatne korzystanie z pomieszczeń magazynowych Zamawiającego. Pomieszczenia, które udostępni Zamawiający bezpłatnie są gabarytowo małe. W nich można trzymać odkurzacze, wózki z mopami, środki czystości.

Pytanie 5

Prosimy o informacje które pomieszczenia będą przekazane wykonawcy do realizacji usługi wraz z wyszczególnieniem ich powierzchni w m²?

Odpowiedź

Wykaz pomieszczeń z wyszczególnieniem ich powierzchni zawarty jest w załącznikach nr 1-7 SIWZ

Pytanie 6

Prosimy o podanie szacunkowego zużycia artykułów higieny tj. mydła, papieru toaletowego, ręczników papierowych.

Odpowiedź

Szacunkowe zużycie artykułów higienicznych zawarte jest w SIWZ w wykazie średniorocznego zużycia środków czystości we wszystkich lokalizacjach Ministerstwa Sprawiedliwości na stronie 57 SIWZ.

Pytanie 7

Prosimy o podanie liczby pracowników oraz szacunkowej liczby gości, którzy będą korzystali z artykułów higieny.

Odpowiedź

Zamawiający określił liczbę zatrudnionych pracowników w poszczególnych lokalizacjach w wykazie nr 2 na stronie 55 SIWZ, natomiast szacunkowa liczba gości nie jest do określenia.

Pytanie 8

Prosimy o podanie jakości artykułów higieny, które ma dostarczać wykonawca.

Odpowiedź

Zamawiający w Istotnych Warunkach Umowy w § 1 ust. 5 lit. a) – d) zawarł zapis określający jakość, kolor, rozmiar środków higienicznych.

Pytanie 9

Prosimy o podanie liczby i wielkości koszy na śmieci oraz niszczarek, które będą zaopatrywane przez wykonawcę w worki na śmieci.

Odpowiedź

Zamawiający określił liczbę i wielkość koszy na odpady oraz liczbę niszczarek w poszczególnych lokalizacjach w wykazie nr 5 i 6 na stronie 56 SIWZ.

Pytanie 10

Czy w budynku/ach podlegających usłudze istnieje możliwość przemieszczania sprzętu windami? Jeśli tak to prosimy o podanie liczby i wymiarów.

Odpowiedź

W budynkach Ministerstwa Sprawiedliwości z wyjątkiem lokalizacji przy ul. Pięknej 1b (pomieszczenia są na parterze lokalu) istnieje możliwość przemieszczania sprzętu windami.

- budynek Al. Ujazdowskie 11 - 2 windy o wielkości 102 x 120 cm,

- budynek ul. Chopina 1 - 3 windy w tym 2 o wielkości 152 x 130 cm i 1 winda o wielkości 128 x 142 cm,

-budynek Al. Ujazdowskie 19 - 1 winda o wielkości 85 x 125,

- budynek ul. Zwycięzców 34 - 1 winda o wielkości 142 x 102,

- budynek Czerniakowska 100 - 2 windy o wielkości 210 x 110 cm,

- budynek al. Róż 2 - 1 winda o wielkości 177 x 172,5 cm.

Pytanie 11

Prosimy o podanie powierzchni okien przeznaczonych do mycia oraz informacji czy podana powierzchnia jest jednostronna czy dwustronna.

Odpowiedź

Usługa mycia okien nie wchodzi w zakres przedmiotu zamówienia.

Pytanie 12

Prosimy o podanie powierzchni wykładzin dywanowych przeznaczonych do prania oraz informacji jakiego typu są to wykładziny.

Odpowiedź

Wykaz powierzchni do prania w poszczególnych lokalizacjach zawarto załącznikach nr 1 do 7 SIWZ oraz w wykazie nr 4 na stronie 55 SIWZ. Są to wykładziny pętelkowe poliamidowe.

Pytanie 13

Prosimy o podanie powierzchni podłóg przeznaczonych do zabezpieczenia (polimeryzacja).

Odpowiedź

Wykaz powierzchni podłóg przeznaczonych do wykonania konserwacji posadzek marmurowych Zamawiający zawarł w wykazie nr 3 na stronie 55 SIWZ.

POWIERZCHNIE ZEWNĘTRZNE

Pytanie 14

Czy Zamawiający wskaże miejsca do przyznawania śniegu czy też wykonawca ma wywozić go z posesji na swój koszt?

Pytanie 15

Czy wykonawca będzie mógł korzystać z kontenerów na śmieci Zamawiającego w celu utylizacji skoszzonej trawy, zgrabionych liści itp.?

Pytanie 16

Czy Zamawiający zapewni dostęp do ujęć wody na powierzchniach zewnętrznych. Jeśli tak to prosimy w wskazanie liczby takich ujęć.

Pytanie 17

Kto zapewni skrzynki na mieszankę do posypywania powierzchni utwardzonych w okresie zimowym?

Pytanie 18

Czy Zamawiający dopuszcza stosowanie mieszanki sól-piasek w okresie zimowym?

Pytanie 19

Czy Zamawiający zapewni miejsce do garażowania sprzętu mechanicznego?

Odpowiedź 14-19

Usługa sprzątnięcia terenu zewnętrznego wokół budynków Ministerstwa Sprawiedliwości nie wchodzi w zakres przedmiotu zamówienia.

Pytanie 20

Czy jest możliwość zainstalowania pralki w obiekcie?

Odpowiedź

Nie ma możliwości zainstalowania pralki.

Pytanie 21

Mając na uwadze przepis § 5 ustęp 2-5 zawarty w projekcie umowy w sprawie zamówienia publicznego stanowiącym Załącznik do specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz załącznik nr 5 do cz. III SIWZ zwracamy się o zmianę o 50% wysokości kar umownych zastrzeżonych w powyższych przepisach". Podkreślić należy, że w doktrynie prawa zamówień publicznych oraz w aktualnym orzecznictwie Zespołów Arbitrów przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych ustanawianie przez zamawiającego w umowie rażąco wysokich kar umownych uznać należy bezwzględnie za naruszenie zasad zachowania uczciwej konkurencji wyrażonej w przepisie art. 7 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 roku, nr 164, poz. 1163 z późn. zm.), które może być uzasadnioną podstawą do żądania unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie art. 93 ust. 1 pkt. 7 ustawy prawo zamówień publicznych z uwagi, iż postępowanie jest obciążone wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy w sprawie zamówienia publicznego. Stanowisko powyższe znajduje pełne potwierdzenie m.in. wyroku Zespołu Arbitrów z dnia 23 sierpnia 2007 r. sygn. akt: UZP/ZO/0-1030/07. Zważyć bowiem należy, że kara umowna (odszkodowanie umowne) ze swojej istoty ma charakter wyłącznie odszkodowawczy i kompensacyjny, a nie zaś prewencyjny. Ustalenie przez Zamawiającego zbyt wygórowanych kar umownych dla wykonawców stanowi zatem bezspornie rażące naruszenie prawa w zakresie równości stron umowy, co w konsekwencji prowadzi do sprzeczności celu takiej umowy z zasadami współżycia społecznego i skutkować winno bezwzględną nieważnością czynności prawnej na podstawie przepisu art. 353¹ k.c. w związku z art. 58 § 1 k.c.

Odpowiedź

Zamawiający podtrzymuje postanowienia SIWZ.

Pytanie 22

Proszę o odpowiedź, co Zamawiający rozumie jako „załatwienie reklamacji”?

Odpowiedź

Przez „załatwienie reklamacji” należy rozumieć usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości (Załącznik nr 10 SIWZ pkt. II ust. 4 w części Reklamacje strona 54 SIWZ).

Pytanie 23

Proszę o określenie czego dotyczą dotychczas zgłaszane reklamacje?

Odpowiedź

Dotychczas zgłaszane reklamacje dotyczą między innymi niewykonania czynności wymienionej w załącznikach 1-7 SIWZ.

Pytanie 24

Czy Zamawiający przewiduje dłuższy termin na załatwienie reklamacji, czy też bez względu na zastaną sytuację czas na jej usunięcie wynosi 24 godziny?

Odpowiedź

Zamawiający podtrzymuje postanowienia SIWZ.

Pytanie 25

W załączniku nr 1, 2, 3, 4,5,6,7 Zamawiający podaje ilość wykładziny do uprania – proszę o podanie częstotliwości i metrażu wykładziny zlecanej do uprania.

Odpowiedź

Częstotliwość prania wykładzin zależy od zgłoszonych potrzeb komórek organizacyjnych Ministerstwa Sprawiedliwości. Metraż wykładziny zlecanej jednorazowo do uprania nie przekracza 150 m²

Pytanie 26

Proszę o podanie średniorocznej ilości powierzchni wykładziny zlecanej do uprania w rozbiu na poszczególne lokalizacje.

Pytanie 27

Proszę o doprecyzowanie w jakiej skali Zamawiający zamierza zlecić wykładziny do prania?

Odpowiedź 26-27

Liczba powierzchni wykładziny zlecanej do uprania w rozbiu na poszczególne lokalizacje zawarto w załącznikach nr 1-7 SIWZ oraz w wykazie nr 4 na stronie 55 SIWZ.

Pytanie 28

Proszę o doprecyzowanie w jakich godzinach odbywają się kontrole jakości świadczonej usługi w rozbiu na poszczególne lokalizacje?

Odpowiedź

Godziny kontroli czystości zawarto w pkt. II ust. 4¹ załącznika nr 10 SIWZ.

Pytanie 29

Proszę o doprecyzowanie czy udział w kontroli jakości świadczonych usług może brać udział osoba pracująca w serwisie dziennym, czy ma to być koordynator?

Odpowiedź

W kontroli jakości świadczonych usług, zgodnie z pkt. II ust. 4 Załącznika nr 10 SIWZ ma obowiązek uczestniczyć przedstawiciel Wykonawcy. Równocześnie, Zamawiający zaznacza, iż osoba pracująca w serwisie dziennym, gdyby była przedstawicielem Wykonawcy nie mogłaby realizować czynności przewidzianych umową dla serwisu dziennego.

Pytanie 30

Proszę o potwierdzenie, że zgodnie z zapisem §1 punkt 11 wszystkie osoby świadczące usługę porządkowe muszą być zatrudnione na umowę o pracę w wymiarze odpowiadającym ilości przepracowywanych godzin?

---

¹ 4. W poniedziałki, środy i piątki przedstawiciel Wykonawcy w godzinach od 7:30 do czasu zakończenia kontroli i podpisania protokołu z kontroli ma obowiązek uczestniczyć w tych czynnościach.

Odpowiedź

Zgodnie z § 1 ust. 11 istotnych warunków umowy - Do realizacji zadań wynikających z umowy określonych w ust. 8² istotnych warunków umowy, Wykonawca skieruje osoby zatrudnione na umowę o pracę, na co najmniej na ½ etatu.

Pytanie 31

Z uwagi na wieloletnie doświadczenie w świadczeniu usług porządkowych z uwagi na rotacje pracowników wnoszę o skrócenie czasu wymagane na zgłoszenie nowego pracownika.

Odpowiedź

Zamawiający podtrzymuje postanowienia SIWZ.

Pytanie 32

Proszę o podanie ilości i wielkości koszy na śmieci i niszczarek w rozbiu na poszczególne lokalizacje.

Odpowiedź

Zamawiający określił liczbę i wielkość koszy na odpady oraz liczbę niszczarek w poszczególnych lokalizacjach w SIWZ na stronie 55.

Pytanie 33

Proszę o podanie ilości osób zatrudnionych w poszczególnych lokalizacjach w celu oszacowania kosztów dostarczenia środków toaletowych.

Odpowiedź

Zamawiający określił liczbę zatrudnionych pracowników w poszczególnych lokalizacjach w wykazie nr 2 na stronie 55 SIWZ.

Pytanie 34

Proszę o podanie metrażu pomieszczeń, które należy sprzątać w obecności pracowników w rozbiu na poszczególne lokalizacje.

Odpowiedź

Wykaz pomieszczeń, które należy sprzątać w obecności pracowników Zamawiający określił w załącznikach nr 1 SIWZ. Metraż pomieszczeń wynosi 572,66 m²

Pytanie 35

Do kogo należy wymiana mat wejściowych?

Odpowiedź

Wymiana mat wejściowych należy do Zamawiającego.

Pytanie 36

Czy Zamawiający nieodpłatnie udostępni pomieszczenia dla Wykonawcy do przechowywania sprzętu i środków?

Odpowiedź

Patrz odpowiedź na pytanie 4.

Pytanie 37

W związku z prowadzonym postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na "Sprzątanie pomieszczeń w obiektach użytkowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości lokalizowanych w Warszawie", znak sprawy BA-F-II-3710-73/15, zwracam się z uprzejmą prośbą o możliwość dokonania wizji lokalnej w obiektach, których dotyczy powyższe postępowanie. Jeśli to możliwe byłbym wdzięczny za możliwość dokonania wizji w dniach 19 - 20 listopada (czwartek i piątek).

---

² 8. Zamawiający zastrzega, iż część przedmiotu umowy polegającej na serwisie dziennym i kompleksowym sprzątnięciu pomieszczeń Wykonawca wykona własnymi siłami. W pozostałym zakresie Wykonawca może zlecić wykonania przedmiotu umowy podwykonawcy, o ile wskazał go w swojej ofercie lub uzyskał pisemną zgodę Zamawiającego.

Pytanie 38

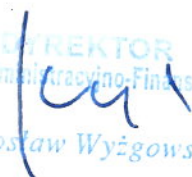
W związku z prowadzonym postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na "Sprzątanie pomieszczeń w obiektach użytkowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości lokalizowanych w Warszawie", znak sprawy BA-F-II-3710-73/15, zwracam się z uprzejmą prośbą o możliwość dokonania wizji lokalnej w obiektach, których dotyczy powyższe postępowanie. Jeśli to możliwe byłbym wdzięczny za możliwość dokonania wizji w dniach 26 - 27 listopada (czwartek i piątek).

Pytanie 39

Zwracam się z prośbą o umożliwienie dokonania wizji lokalnej w związku z prowadzonym postępowaniem przetargowym na usług porządkowe dotyczy postępowania BA-F-II-3710-73/15.

Odpowiedź 37-39

Zamawiający nie przewiduje wizji lokalnej.

DYREKTOR
Biura Administracyjno-Finansowego

Jarosław Wyżgowski